

ŠABLÓNA VYUČOVACEJ HODINY S POUŽITÍM ŽIVEJ KNIHY CODING GIRL LIVING LIBRARIES

Jana Pajchlová

Oblasť záujmu: architektúra

Informácia pre učiteľa

- **krátke zhrnutie príbehu**

- **celková dĺžka videa 8:00?** 0:45 + 0:35 + 2:48 + 0:47 + 1:13 + 1:45 + 0:52
- *potrebná časová dotácia práce na hodine (45 min)*
- *klúčové slová: kreativita, architektúra, typológia stavieb, odhodlanie, cestovanie, psychohygiena a životná rovnováha*
- **Medzipredmetové vzťahy:** história, geografia, výtvarná výchova, etická výchova, kariérové poradenstvo, triednická hodina

Trieda/Veková skupina: ZŠ (2. stupeň)

Špecifická téma: Úspešné ženy v STEM: Práca ako koníček - inšpirácia

Ciele hodiny:

- Žiaci spoznajú život a prácu vybranej úspešnej ženy v STEM.
- Žiaci sa zamyslia nad dôležitosťou vytrvalosti a vášne v kariére.
- Žiaci sa zamyslia nad svojím vlastným potenciálom v STEM.

Pomôcky: Počítač s projektorom/interaktívnou tabuľou, prístup na internet, flipchart/tabuľa, fixky, papiere, perá, lepiace papieriky (Post-it), tablety/žiacke počítače podľa počtu žiakov/skupín, slepé mapky

Priebeh vyučovacej hodiny

1. Úvodná časť - Motivácia a aktivizácia: (5 minút)

- Začnite otázkou: „Čo môže ľudí ovplyvniť pri výbere ich budúceho povolania?“
- Nechajte ich voľne odpovedať.
- Potom pridajte ďalšie otázky, ktoré sa budú týkať ich: "Čím ste chceli byť, keď ste boli mladší?" Čím chcete byť teraz? Skúste vysvetliť prečo? Čo vás inšpirovalo pri vašom výbere?

- Pri nerozhodných žiakoch sa pýtajte: „K čomu inklinujete? Čo by sa vám páčilo robiť? Čo by mohlo ovplyvniť váš výber?“
 - Nechajte žiakov chvíľu voľne diskutovať.
 - Použite slovo KREATIVITA a spýtajte sa, pre ktoré povolania je podľa žiakov dôležitá.
 - Po odpovediach ich vyzvite, aby sa v tomto smere každý žiak nad sebou zamyslel a napísal na papierik: SOM KREATÍVNY (A) / NIE SOM KREATÍVNY (A)
 - ⇒ Svoje odpovede si nechajú pred sebou na stole
-

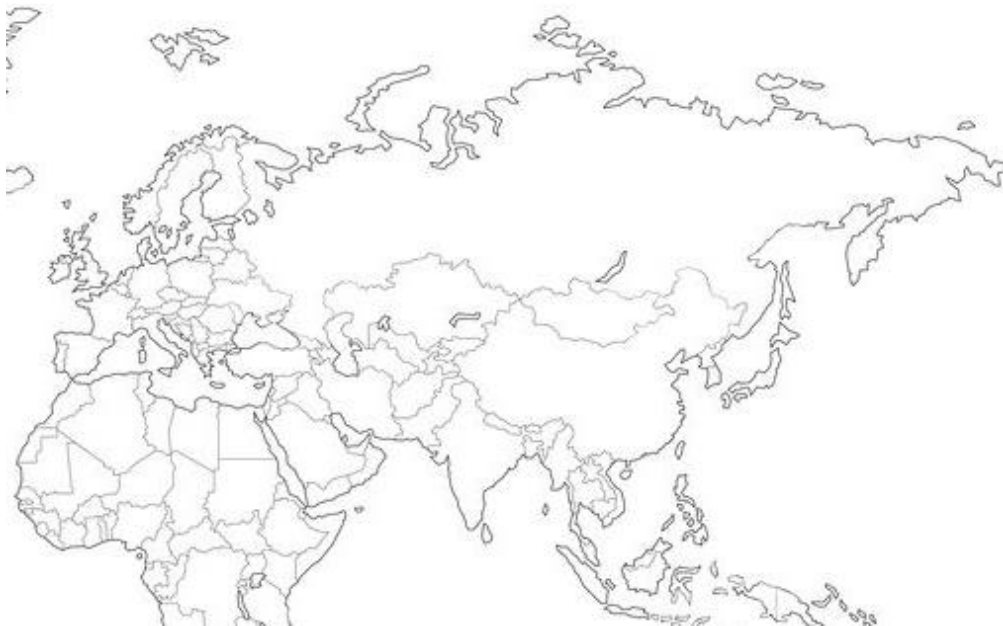
2. Hlavná časť - Prezentácia videa / Práca so živou knihou (25 minút)

AKTIVITA 1 – (5 minút)

- Predstavte video: "V dnešnom videu spoznáte Janku, ktorá vyštudovala architektúru." Ak v úvodnej časti niekto zo žiakov spomenul architektúru, ako odbor, kde je potrebná kreativita, spomeňte to a pochváľte ich za správny postreh.
- Pustite im prvú časť videa – **1. kapitola (Dom) – 0:45**
- Po videu sa spýtajte: „Čo Janku inšpirovalo pri výbere jej budúceho povolania?“
 - Očakávaná odpoveď – stavba rodinného domu, katalógy, magazíny o architektúre
 - Opäť sa vráťte k ich odpovediam v úvode a nájdite, či niekto spomenul detstvo a inšpiráciu z domu

AKTIVITA 2 – (10 minút)

- Pokračujte v sledovaní ďalších častí videa: **2. kapitola – Doma (0:35) + 3. kapitola – Mestá (2:48)**
- Pred pustením videa zadajte žiakom pokyn: „Teraz si pustíme časť, v ktorej Janka popisuje svoje štúdium. Vašou úlohou bude **zachytiť geografický priestor, spojený s jej štúdiom, spomenutý priestor priradiť k štátu a farebne štát vyfarbiť**.“
- Pre uľahčenie práce môžete žiakom dané úlohy zapísať na tabuľu
- Rozdajte im malé mapky, každý má k dispozícii farebnú ceruzku

- Pustite dané časti videa
- Potom skontrolujte odpovede:

Správne odpovede: Bratislava – Slovensko, Miláno – Taliansko, Čína, India

- Diskutujte so žiakmi:
 - o prepojenosti štátov s jej štúdiom (ktorá konkrétna aktivita sa k nim viaže)
 - o výhodách i nevýhodách takejto formy štúdia (prepojenie teórie s praxou – riešime Čínu, ideme tam)
 - o tom, čo prináša štúdium v zahraničí – čím si daný študent/študentka prechádzajú, zamerajte sa na to, čo by bolo pre nich napríklad najťažšie a podobne.
- Na potvrdenie / nepotvrdenie odpovedí im pustite časť videa: **7. kapitola – Rovnováha (0:52)** – krátko diskutujte o ich postrehoch

AKTIVITA 3 – (10 minút)

- Rozdeľte žiakov do skupín (max.4 žiaci v skupine). V celom Jankinom videu sa spomínajú tieto mestá/štáty: Nitra, Trnava, Bratislava, Miláno, Čína. Každá skupina si vyžrebuje jedno z nich. Lístky s ich názvami majte vopred pripravené.
- Zadaťte úlohu žiakom: „Nájdite akúkoľvek budovu, ktorá sa viaže k danému mestu/štátu a pripravte si odpovede:
 - Z akého obdobia stavba pochádza a Aká je jej funkcia, na čo slúži

Zo zistení si urobte stručné poznámky. Na splnenie úlohy máte 5 min. V závere odkomunikujte zistené informácie spolužiakom.“

- Každá skupina má k dispozícii 1 tablet alebo 1 počítač (mobil nie = príliš malá obrazovka a potrebujeme, aby žiaci pracovali spoločne)
 - Po ukončení umožnite každej skupine odprezentovať zistenia.
-

3. Záverečná časť Reflexia a zhrnutie: (10 minút)

- Vráťte sa k papieriku, ktorý majú žiaci stále pred sebou – SOM KREATÍVNY (A) / NIE SOM KREATÍVNY (A)
 - Spýtajte sa žiakov, či prehodnotia svoju odpoveď: ak áno, umožnite im jej prepis; ak nie, pokračujte ďalej
 - Rozdeľte ich na dve skupiny 1. = SOM KREATÍVNY (A), 2. = NIE SOM KREATÍVNY (A)
 - Požiadajte žiakov, aby v krátkom časovom úseku (minút) vytvorili pomocou akýchkoľvek predmetov v triede „stavbu/príbytok“ – pre lepšiu prehľadnosť skupinám vyčleňte priestor pre prácu, aby si vzájomne neprekážali
 - Po uplynutí času nechajte každú skupinu odprezentovať svoj výsledok – môžu definovať využitý materiál, funkčnosť stavby, jej začlenenie do životného priestoru (napríklad mesto, dedina, les, škola...)
 - V závere pustite žiakom poslednú časť videa s Jankiným odkazom: **5. kapitola – Nemocnica (od 1:03)** – „Človek s otvorenou myslou môže vytvoriť čo len chce:“
 - Poukážte na ich vytvorené diela a v nadväznosti na Jankin odkaz ich povzbudte, aby si ho odniesli aj do svojho ďalšieho života bez ohľadu na to, ako sa v danom momente vnímajú - SOM KREATÍVNY (A) / NIE SOM KREATÍVNY (A)
-

Hodnotenie a sebareflexia (5 min)

V závere vyučovacej hodiny vyhodnoťte hodinu spolu so žiakmi.

- **Hodnotenie žiakov – individuálne/menovite môžete vyhodnotiť a poskytnúť spätnú väzbu:**
- Nechajte zhodnotiť hodinu aj samotnými žiakmi – čo sa im páčilo, čo si z hodiny zobrali – čo by dali na svoj pomyselný strom poznania...
- **Sebareflexia učiteľa – po vyučovacej hodine si položte nasledovné otázky:**

- *Ako by sa ešte inak dalo dané video využiť – na aké témy by sa ešte dalo prostredníctvom videa poukázať?*
 - *Bola aktivita v závere hodiny pre žiakov zaujímavá, dala by sa urobiť inak? Posunula sebauvedomenie si žiakov?*
-

Praktická STEM aktivita pre žiakov základnej školy po sledovaní videa

Janka v jednej časti videa uviedla, že v jej záverečnej práci sa venovala revitalizácii nemocnice. Jej úlohou bolo vytvoriť návrh na obnovu, vylepšenie priestorov daného objektu.

Aktivita: Navrhni a postav svoj priestor

Téma: Architektonický návrh a maketa vybraného priestoru v škole (trieda, učebňa, jedáleň, záhrada...)

Cieľ aktivity

- Rozvíjať kreativitu, predstavivosť a priestorové myslenie žiakov
 - Naučiť sa plánovať a navrhovať priestor s ohľadom na funkčnosť a estetiku
 - Získať skúsenosť s modelovaním z recyklovaných a bežne dostupných materiálov
 - Precvičiť tímovú spoluprácu a prezentačné zručnosti
-

Pomôcky (Možno využiť recyklovaný a odpadový materiál – podporuje ekologické myslenie)

- Kartón, papier, krabice rôznych veľkostí podľa potreby, rolky z toaletného papiera
 - Lepidlo, lepiaca páska, nožnice
 - Fixky, pastelky, farby
 - Látkové zvyšky, špagát, gombíky, plastové vrchnáky
 - Pravítko, ceruzka, guma
 - Fotografie alebo nákres reálneho priestoru v škole (na porovnanie)
-

Postup

1. Úvod

- Žiaci sa rozdelia do skupín
- Učiteľ vysvetlí zadanie: Každá skupina si vyberie jeden priestor v škole (trieda, chodba, jedáleň, školská záhrada...)
- Spoločne si prejdú vybraný priestor, všimnú si jeho rozmery, vybavenie, silné a slabé stránky

2. Návrh (30 – 40 min)

- Skupina si rozdelí úlohy: návrhári, modelári, prezentujúci

- Vytvorí pôdorys priestoru (zvrchu, jednoduchý náčrt), doplní nápady na úpravy – nové rozloženie nábytku, dekorácie, zmeny pre lepšie využitie
- Rozhodnú, aké farby, materiály a prvky použijú

3. Tvorba makety

- Podľa pôdorysu postaví jednoduchý 3D model z pripravených materiálov
- Môžu pridať detaily – okná, dvere, nábytok, rastliny, doplnky
- Dôležité: Nejde o dokonalosť, ale o kreatívny a funkčný návrh

4. Dokončenie a príprava prezentácie

- Skupina pripraví krátke vysvetlenie:
 - Aký priestor si vybrali a prečo
 - Čo navrhli zmeniť a prečo by to bolo lepšie
 - Aké materiály použili a odkiaľ ich získali

Prezentácia

- Každá skupina predstaví svoj návrh
- Ukážu pôdorys aj maketu
- Odpovedajú na otázky spolužiakov a učiteľa